

6

AMERIKA ESPERANTISTO

AUGUST, 1913

700-007-B Period.

?

HOW MANY

The Best Number of this Magazine ever issued will be

THAT OCTOBER NUMBER !!

CONTENTS — 9th International Congress fully reported by European and American samideanoj — Photographs — Propaganda Articles — Complete Revised Book List — Especially Large Literary Section — Many other Important and Interesting Features.

**SPECIAL RATE 10 FOR 50c. Leave it to us to give you your money's worth
DON'T GET LEFT ORDER NOW HOW MANY OCTOBERS ?**

Short-Story Writing

A course of forty lessons in the history, form, structure, and writing of the short-story taught by J. Berg Esenwein, Editor of Lippincott's Magazine.

Dr. Esenwein letters prove is *practical*. It means recognition, accepted manuscripts and checks from editors.

One student writes: "I know that you will be pleased when I tell you that I have just received a check for \$125 from Everybody's for a humorous story. They ask for more. I am feeling very happy, and very grateful to Dr. Esenwein."

We also offer courses in Photoplay Writing, Versification and Poetics, Journalism; in all over One Hundred Home Study Courses, many of them under professors in Harvard, Brown, Cornell, and leading colleges.

250-Page Catalogue Free.

Please address,

THE HOME CORRESPONDENCE SCHOOL

Dept. 542

Springfield, Mass.

STANDARD EDITION, Cloth Bound
Postpaid for \$1.00; with NEW
Subscription to AMERIKA ESPERANTISTO
\$1.50.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., INC.
West Newton, Mass.

THE AMERICAN THEOSOPHIST

*A magazine dealing with
Theosophy and Occultism,
Universal Peace and the
Wider Tolerance*

Official Organ of The American Section of The
Theosophical Society

Mrs. Annie Besant
President

Albert P. Warrington
Gen. Secretary and Editor

\$1.50 a year Single Copy 15 cents Foreign \$2.00

Address: Krotona, Hollywood, Los Angeles, Cal.

Specialisto pri la okuloj kaj la spina nervo

Okulvitroj prave almezuritaj al
la okuloj.

D-RO ANTONIO ROMITO

410 Liberty Ave., Room 602, - PITTSBURG, PA.

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

West Newton, Mass.

ONE DOLLAR A YEAR

Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50)

SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukaĵoj kaj novaĵoj estas ĉiam prefere akceptitaj. *Oni ne resendas* neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone. Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

Vol. 14

AUGUST, 1913

No. 1

EL LA REDAKCIA SANKTEJO

Eble iu pensas, ke estas pli facile, poezion tradukadi, ol ĝin verki originale. Jen plorinda sofismo. En efektiveco, ĉiu *serioza* tradukemulo scias, ke por transdoni de lingvo al lingvo, ritmo- kaj rim- havan poemon pli-malpli adekvate,—tio estas, kun la rimsistemo kaj ritmo netuŝitaj, oni devas reĵeti en la fandujon la tutan poemon kaj praktike elfabriki poemon *novan*. Sed por tion fari prospere (redonante en nova formo la *efekton* de l'originalo), oni devas esti proksimume tiel alta poeto, kiel la praverkinto. Ĉu ne en niaj naciaj lingvoj la plej eminentaj tradukistoj de poezio estas samtempe la plej gloraj originalaj poetoj? Pope redonis al ni angleparolantoj Homeron; Milton tradukis el Horacio, Scott el Goethe. Tiaj ĉi lertaj tradukoj tute ne estas, nek povis esti, laŭvortaj aŭ eĉ laŭversaj, sed prezentas la nur ĝeneralan penson de l'originaloj en freŝa, sendependa stilvesto.

La tradukado de poezio prezentas apartajn malfacilaĵojn. Ĉe tio oni havas, por esprimi, ne nur pensojn, sed *sentojn*, en komplikita formo de ritmo kaj rimoj. Por fari tion prospere, oni devas ne nur, kiel ĉe prozo, plenposedi ĉiun el la du lingvoj koncernataj, sed oni devas, antaŭ ĉio, *esti mem poeto*.

Sole nur tiel oni povas sukcese traduki poezion. Se oni tion ne

povas efiki, oni limigu sin je la tradukado de utilisma prozo, ĉe kiu la formo ne gravas.

La jarkunveno de la E. A. N. A. estas finigita. Ĉiu kiu partoprenis, foriris kun la sento ke tre grava, tute sukcesplena jaro estas antaŭ la Esperantistaro de Nordameriko. Ni estas certaj ke la re-elektitaj oficistoj ricevos dum la venonta jaro la subtenadon kaj helpon de ĉiu ano de la Asocio kaj ĉiu amiko de nia movado tra la lando. Ni ĉiuj devas labori —semu kaj laboru konstante—kaj montri al la mondo ke la kara afero en Usono ne dormas, tute ne, sed vivas, *kreskas* kaj PLIGRANDIĜAS! Ĉu *vi* estas kun ni?

Kion vi opinias pri ni? Ĉu ni ricevis vian "Kick" aŭ "Komment"? Estas bedaŭrinde ke ni ne povas fari komplezon al la samideano kiu skribis la lastan "Kick", ĉu ne?

La redakcio ĝoje ricevos mallongajn, vivemajn, interesplenajn rakontojn kaj ludetojn, originale aŭ tradukite verkitajn. Sendu *nun* antaŭ alvenos la vintra sezono.

ĈU ANGLA LINGVO? ĈU ESPERANTO?

ESTAS evidenta fakto ke dum la angla lingvo ekperdas sian monopolan povon en Orienta Azio pro la Transsiberia fervojo, fortaj klopodoj estas provataj en Eŭropo por trudi tiun lingvon kiel universalan. En du gravaj internaciaj kongresoj ĵus okazintaj oni plendis, ke multe tro vasta loko estis donita al angla lingvo kaj akraj protestoj aŭdiĝis kontraŭ tiu trudo. En ambaŭ kongresoj regis Usonanoj per nombro aŭ per influo. En ambaŭ kongresoj ĉefe ili prezidis aŭ paroladis kaj propagandis siajn ideojn kaj metodojn. Tute nature estas ke por tio sian lingvon ili uzas kaj eĉ uzigas de aliaj. Pri tio estas ja malfacile ilin riproĉi. Per sia idealismo, sia energio, sia organizagenio, aŭ per sia financa helpopotenco, Usonanoj ekprenis la direkton de kelkaj plej gravaj internaciaj movadoj. Tute prave ili rajtas esti fieraj pri tio kaj ankaŭ tute kompreneble ili per tiu gloro profitigas sian lingvon. Kelkaj eĉ tre konscie laboradas tute rekte kun la celo propagandi la anglan lingvon, fidante prave ke ĝia universaligo helpas al disvastiĝo de usonaj ideoj kaj idealoj, kaj ke la tuta homaro multe gajnos per tio. Ili konas la veran valoron de lingvo kiel disvastigilo de ideoj kaj kutimoj, kaj de ili ni povas multe lerni.

Kvankam ilia klopodo ŝajnas mirinde facila pro la jam granda universaleco de la angla lingvo, dank' al diverskontinentaj kolonioj de l' sam-

lingva Brita Imperio, tiuj homoj preparas por si teruran surprizon kaj anstataŭ starigi pacon, unu el siaj noblaj celoj, ili preparas akran bataladon inter plej "civilizitaj" rasoj. Efektive multaj alilingvuloj jam estas tre lacaj pri tiu trudo de la angla lingvo, kaj tre ĵaluzaj pro la flankenmeto de sia lingvo en internaciaj manifestacioj. Dum ili ĝoje favoris la anglan lingvon pro ĝentileco aŭ utilo, ili tamen ekŝanĝas sian senton kiam oni volas ĝin trudi kiel universalan kaj opinias ke se estas demando pri internacia lingvo ili devus favori sian propran kaj ne la anglan. Tiel kreigis akraj nacilingvaj movadoj, kiuj iam povos fariĝi tre danĝeraj. Malamikojn ricevos tiel la angla lingvo kaj ankaŭ samfrape la idealoj kaj ideoj kiujn ĝi esprimas. Tio ankaŭ instigas al diskuto pri merito de diversaj lingvoj. Ĉe tia komparo ne ĉiam venkas la angla. Ĉe la Internacia Virinrajta Kongreso en Budapeŝt lastan monaton, la angla estis la ĉefa oficiala lingvo kaj multajn anglajn paroladojn de alinaciuloj oni tute ne povis kompreni pro la malfacileco de la elparolo.

Similan sperton mi faris eĉ lastan printempon en Usono. Dum mi ordinare komprenas tute facile la anglan lingvon (kaj la usonan!), mi povis tute ne kompreni anglan paroladon de elokventa rusa samideano kiu vivas en Nov-Jorko jam de pli ol dudek jaroj! Kiam li poste parolis esperante mi komprenis kaj ĝuis ĉiun vorton lian.

En kelkaj movadoj la franca aŭ la germana lingvo simile okupas la plej gravan lokon kaj kaŭzas protestojn. Kvankam ilia elparolo estas pli facila, ilia gramatiko estas tia, ke ili estas terure kripligitaj de la fremdaj parolantoj. En Nov-Jorko, en Parizo kaj en Berlino estas multaj homoj kiuj imagas, ke ilia lingvo estas ĉie komprenata. Nu, se Usonano travojaĝus Eŭropon aŭ eĉ la sudon de sia propra kontinento, li baldaŭ spertus, ke se li flankenlasas la anglo-amerikajn hotelegojn kaj provas aŭ devas rekte interrilati kun la nacioj, iom da Esperanto kaj jarlibro de U. E. A. lin pli helpas ol la "kvazaŭ universala" angla lingvo, kiun plejmulto tute nescias tie.

Kion ni povas el tio lerni? Unue, ke la nuna tempo fariĝas tre taŭga por propagandi Esperanton, pro la protestado kontraŭ la "Trudo de la angla" kaj la granda malordo en kiun nin jam ĵetas la revivigita konkurado de la ceteraj ĉefaj lingvoj por universaleco.

Due, ke la fortenco de lingvo tre grandpeze kuŝas en la potenco de la ideoj kaj idealoj esprimataj per ĝi.

Trie, ke nacia lingvo, eĉ la plej facila, estas ĉiam tro malfacila por taŭgi kiel universala, kaj ke ĝia propagando nur instigus al pli akra konkurado de aliaj lingvoj kaj al malordo.

Nu, la tempo estas al ni favora kaj ankaŭ la sperto, sed nian fortecon ni ankoraŭ nek sufiĉe uzis, nek sufiĉe komprenis.

Kial povas naciaj lingvoj eĉ spite de maljusteco kaj malfavora sperto ĝis ia grado renkonti sukceson, kiel **internacia lingvo** kaj **kial** multaj ne

volas aŭdi pri Esperanto? Ĉar ili sentas la vivon de tiuj naciaj lingvoj kaj ŝatas la povon de ilia ĉiutage kreskanta amaso da esprimita idea materialo, dum ili imagas ke Esperanto, kvankam facila kaj neŭtrala, estas senviva, artefarita, sen tuja utilo kaj tute malriĉa je ia ajn valora literaturo.

Kial ili kredas tion? Grandparte pro nia propra kulpo, ĉar ni nesufiĉe komprenis mem kaj ankoraŭ pli nesufiĉe publikigis, ke Esperanto estas vivanta, ke ĝi estas tuj praktike utila kaj ke ĝi riprezentas tre valoran povajon de propraj ideoj kaj sentoj esprimitaj en ĝia literaturo.

Kial ni rajtas kaj pravas propagandi Esperanton kiel helpnan mondlingvon prefere al la angla aŭ franca? Ĉar ne nur ĝi estas farita kaj neŭtrala sed ĉar ĝi jam estas uzata ĉie en plej internacia maniero kaj ĉar ĝi iom post iom fariĝis la lingvo de difinita, tre agema parto de la homaro kaj esprimante ĝian progresemon kaj fratecan idealon ricevis propran potencon por la bono. Ne nur tio donis al ĝi la necesan vivan formon sed tio kvazaŭ sanktigas ĝin kiel *valoran enhavan ion esprimantan lingvon*. Tie kuŝas nia frateco. Laŭ tio ni devas direkti nian klopodon. Estas plej certe ke la internacia publiko ne deziras alpreni kiel komunan "nenies lingvon." Estas certe ankaŭ ke ĝi ne povas interkonsenti alpreni unu nacian lingvon. Kial do trovi lingvon kiu samtempe apartenas al neniu nacio kaj tamen estas homa kaj ne malvarma "neniesajo"?

Esperanto estas la solvo, pro tio ke ĝi jam havas sian internacian popolon de kunbatalantaj samideanoj. Ĝi estas plej profunde homa. Tial ni fidas al ĝi; tial ĝi vivas. Sed la mondo tro nescias pri tio, kaj nia interna vivado estas ankoraŭ tro malforta por mem impresi eksterulojn. Nia laboro estas do duobla: Ekstere, en nia propagando ni multe pli klare montru la vivon kaj la praktikan influon de Esperanto. Interne, en nia agado ni plifortigu ĉiujn flankojn de la movado, ni pli grandnombre aliĝu al U. E. A. kaj uzu ĝiajn servojn, ni helpu la specialistajn fakojn de la movado, ni pli konu kaj aĉete plikuraĝigu nian rapidege kreskantan literaturon.

Generale ni plikonigu la potencon valoron de Esperanto kaj samtempe pligrandigu ĝin, uzante kaj uzigante Esperanton por ĉiuj internaciaj celoj, kiuj nin interesas. Ju pli Esperanto estos lerninda, des pli ĝi estos lernata.

EDMOND PRIVAT.

Kiam li estis elironta al balo, d-ro N estingis la lumon de l'kandelo kaj tuj poste bruligis alumeton kaj atente rigardadis la kandelon.

Ĉu mankas io? demandis la servistino.

Ne, mi estas vidanta ĉu efektive mi estingis la lumon de l'kandelo, aŭ ne.

el Portugala Revuo.

KICKS AND KOMMENTS

“Different men are of different opinions,
Some like apples, some like onions.”

“I enjoy the magazine each month and it meets my entire approval.”

“Pro la pliboniĝo de la ĵurnalo akceptu gratulojn ambaŭ pri formo kaj materialo. Mi tre ŝatas la artikolon ‘El la Redakcia Sanktejo’ en la nuna monata numero. Iru antaŭen!”

“Am truly sorry to see the magazine diminish in size. Doesn’t look promising; not nearly as attractive as a year or so ago when it came in its green dress and larger form.”

“La nuna monato A. E. estas bonega; vi kaj viaj helpantoj certe estas laŭdindaj pro la jam atingita pliboniĝo kaj plidikiĝo de nia (NIA) nacia gazeto. Grandan sukceson al vi ĉiuj!”

“I am well pleased with the June number and hope others will be as good.”

“I think the printing and contents of the magazine fine, and only wish there were more of each in every number.”

“The more I see of foreign magazines—both propaganda and others—the more I like ‘Amerika Esperantisto’ ”.

“Mi deziras gratuli vin pro la nova A. E. Ĝi havas bonegan aspekton kaj estas facile legebla. Laŭ mia opinio ĝi komparas bonege kun la aliaj Esperantaj ĵurnaloj kie ajn ili troviĝas.”

“The (our) magazine grows more interesting every month. It is delightful.”

“Mi ŝatas la aspekton de la ‘Amerika Esperantisto’, sed esperas ke ĝi pli kaj pli grasiĝos. . . . mi vidas la konsilon ke vi gajnu pli de karbo-hidratoj, mi aldonas la konsilon ke vi inkludu kun tiu pli da proteino, kiu estas multe pli valora (de la propaganda vidpunkto) ol la karbo-hidratoj.”

“By the way, the journal starts out with credit to the new company.”

“I like the Esperanto poetry in the July number because it’s all in English.”

“A great improvement. Good all around. Stanyan’s cow is *bully*.”

“Mi notas, ke oni deziras, ke vi plidikigu la gazeton. Laŭ mia opinio, la abonantaro plidikigos la gazeton proporcie al la nombro da novaj abonantoj. La plendemuloj energie eklaboru pri la pligrandiĝo de l’ abonantaro, kaj ili tuj ekvidos ke la gazeto plidikiĝadas.”

“Amerika Esperantisto caters to the vulgar rich when it defines ‘susuri’ as the rustling of a bank note. Why not an illustration with which the majority of us are more familiar?”

EL LA MALNOVA MONDO

de nia Privat-a Korespondanto

PAROLADOJ PER ESPERANTO

Estas nun sukcese sekvata la bonega ekzemplo donita de Usona samideano, S-ro Parrish, kiu esperante paroladis pri Kalifornio kun lumbildoj en preskaŭ ĉiuj urboj de l' mondo kaj tiel pruvis, ke Esperanto estas la plej bona lingvo por internacia paroladisto kiu celas ion konatigi tra la tuta mondo.

Por konigi la belajojn de la bohema ĉefurbo, Praha, Profesoro Pitlik faris tra Eŭropo sukcesan rondvojaĝon kaj liaj esperantaj paroladoj ĉie vekis grandan intereson. Post vizitoj al Svedujo kaj Rusujo, li ĵus finis sian rimarkindan rondiron. Pri la Balkana milito, bulgara samideano S-ro Krestanof, faris ankaŭ esperante paroladojn en Francujo kaj ricevis eĉ multe pli da invitoj ol li povis akcepti. La aktualeco de la temo allogis grandajn aŭdantarojn kaj li tiel plej efike propagandis nian lingvon.

ABDUL BAHĀ

La fama persa profeto jam helpis nian lingvon per specialaj paroladoj por esperantismo en Edinburgh (Skotlando) kaj Parizo. Ankaŭ en Budapest li parolis laŭ simila invito. Lia ordono al ĉiuj liaj sekvantoj ke ili lernu Esperanton jam havis utilajn rezultatojn en multaj lokoj. En Persujo kelkaj esperantistoj esprimis la timon, ke ilia situacio fariĝos kontraŭe tre malfacila pro la anti-bahaista popola kaj registara fanatismo.

ESPERANTO ĈE KONGRESOJ KAJ EKSPOZICIOJ

Ĉe la internacia kongreso de libroeldonistoj en Budapest, propagandaj esperantaj folietoj estis disdonitaj. Paroladon pri la internacia lingvo faris al kongresanoj S-ro Kiss, rektoro de la Universitato Budapesta.

Laŭ raportoj de sufragistoj ĉeestintaj en la sama urbo, la Internacian Virinrajtan Kongreson multaj lokaj esperantistoj troviĝis inter la plej helpemaj akceptantoj, kaj ilia afabla sindonemo—samtempe kun la malboneco de angla elparolado de diverslandaj delegitoj—tre helpis la propagandon de Esperanto, kiu espereble fariĝos oficiala lingvo ĉe estonta kongreso.

Ĉe la XIIa Pirogova Kongreso de rusaj kuracistoj en Peterburgo, la Komitato akceptis en la programo raporton pri "Signifo de Esperanto en Medicino." La lokaj esperantistaj kuracistoj aranĝis esperanto-fakon ĉe la Tutruslanda Ekspozicio de Higieno kaj amaso da propagandiloj disdoniĝis.

La Internacia Ekspozicio pri Maraferoj, mara Higienio kaj la Itala Kolonia elmontro, kiu okazos en Genova, (Italujo) en somero 1914, eldonis belan esperantan broŝuron kaj ĝin dissendis per U. E. A. delegitoj. Aliĝinte al U. E. A. kiel esperantia enterpreno, la Komitato esprimis per speciala decido sian kontentigon pri la rezultado de tiu reklamo.

WORLD-GLEANINGS

AUSTRALIA. The Colonial Mutual Life Insurance Co., has just issued an advertising booklet in Esperanto, the title of which is "La Akso de la Imperio." The Company has a special Esperantist agent and correspondent.

ENGLAND. The 17th International Medicine Congress will take place in London, the 6th to the 12th of August. An attendance of more than 7000 is expected. The organizing committee has given the use of a large room to the "Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio" and has announced in the official program the meeting place of the Esperantist association.

GERMANY. At the close of the year 1911 the "Germana Laborista Esperanta Asocio" reported 38 groups with a membership of 713; at the close of 1912 very commendable progress was shown by a report of 63 groups having 1064 members.

FRANCE. The world-famous "Institute for International Exchange of Progressive Experiences," the largest and most important culture association, has accepted Esperanto. The institute already issues a few magazines in national tongues, and now appears regularly for the members a 16-page Esperanto edition. This is quite an important victory for our movement, as this association includes among its members the eminent men from all over the world.

According to the report of the Central Esperanto Office the following statistics relating to Esperanto books have been compiled: To Aug. 31st, 1912, there had appeared 479 Propaganda, 481 Instruction, 383 miscellaneous themes, 423 Literature, 71 History, and Geographical guide-books, Total 1837. In the year 1889 were 29 books; 1894, 88; 1899, 123; 1904, 211; 1906, 1030; 1910, 1554; 1912, 1837.

Johano: Se vi ne diros viajn preĝojn vi ne iros al la ĉielo.
Mi ne volas iri al la ĉielo. Mi volas iri kun vi kaj panjo.

KRONIKO NORDAMERIKA

BOSTON, MASS. La Bostona Esperanta Societo ree havas raporton al A. E. pri tre ĝoja vespero. Julio la 19an, oni havis kiel gastojn ĉe vesperakceptado, Ge-sinjorojn H. W. Fisher, la prezidanto de la E. A. N. A., kaj lian ĉarman edzinon. Por renkonti la honor-gastojn estis ankaŭ samideanoj el Wisconsin, Chicago, New York, Manchester, k. t. p., kiuj alvenis al la ĉiujara kunveno de la Asocio. Formala programo ne estis aranĝita sed la jenaj eminentuloj paroladis mallonge: S-roj Fisher, Fessenden, Lowell, Huse, Payson, Ge-sinjoroj Reed kaj ankaŭ E. F. Dow. Sub la direkcio de F-ino Meriam, bonegaj refreŝaĵoj estis servataj.

Pastro Horace Dutton el Auburndale, ano de la Bostona Societo, estas nomita de la ŝtatestro de Massachusetts kiel reprezentanto de la ŝtato ĉe la 9a kongreso.

WORCESTER, MASS. Valora propaganda afero okazis en ĉi tiu urbo julio la 4an. Oni kondukis "maldanĝeran kaj malfrenezan" festtagon per grandega parado en kiu partoprenis 5600 marŝantoj, kelkaj rajdantoj, muzikbandoj, k. t. p. Meze de la dua sekcio sin trovis esperanta karavano. Unue, esperanta "fajfa kaj tambura korpuso" kaj sekvante: La marŝalo de la parado; viroj portante grandajn esperantajn rubandojn enhavantajn la verdajn literojn "Esperanto; D-ro Gustave Desy, prezidanto de la "Worcester County Esperanto Society" en lia aŭtomobilo, kiu estis bele ornamita per flagoj, standardoj, verdaĵoj, k. t. p. Kun la doktoro rajdis lia edzino kiu figuris "Francujo"; S-ino Chapman kiel "Britannia" kaj la doktoro mem estis "Germanujo". Tiam poste, ruĝkruca flegisto kondukis belan paradan vagonon, sekvante rajdis "Kubo" "Svedujo" "Hindujo" "Kolumbio" kaj "Onklo Sam". La vagono, aŭtomobilo, marŝantoj, muzikistoj, ĉiuj, portis reklamilojn, afiŝojn, propagandilojn multspecajn por altiri la okulojn de la amaso de 60,000 rigardantoj kiuj laŭte eklaŭdis la Esperantan sekcion laŭ la tuta longeco de la trotuaro.

PHILADELPHIA, PA. Nova klubo fondiĝis ĉi tie, havante la nomon de "Zamenhofa Rondo". Ĝi ricevis rajtigilon de la E. A. N. A. por la Philadelphia distrikto.

CORRY, PA. Pro la fervora aktiveco de S-ro Arthur Graves, nun estas progresema klaso de multaj interesuloj en ĉi tiu urbo. Oni uzas la "American Esperanto Book" kaj tre bone progresas. Por la kunvenoj estas permesate ke ili uzu klas-ĉambron en la altlernejo ĉiusemajne. Loka tagjurnalo presis longan artikolon pri la afero.

ANNAPOLIS, MD. La "Advertiser-Republican" kaj "Evening Capital", tre gravaj tagjurnaloj de ĉi tiu urbo presis longan artikolon

verkitan de Pastro J. L. Smiley, pri la spertoj de S-ino W. F. Crafts inter la lepruloj en Islando. S-ino Crafts uzis la internacian lingvon dum sia tuta vizito tie.

GAINESVILLE, FLA. La "Sudlanda Seminario" enmetis la subjekton "Esperanto" en sia katalogo por 1913-1914a. Per la klopodoj de F-ino E. Esther Owens, kiu dum kelkaj jaroj laboris konstante por la afero, ĉi tiu celo estas atingita. La studentinoj povas elekti el la kurso iajn lingvojn, kaj la internacia lingvo estas enmetita kune kun la aliaj modernaj lingvoj elektotaj.

CINCINNATI, OHIO. Dum la pasinta monato, la "Cincinnati Esperanto Society" ricevis viziton de S-ro Joseph Burita el Elgin, Ill. La lokaj esperantistoj multe ĝuis lian viziton kaj paroladon, liaj vortoj donante novajn ideojn por propagandi kaj disvastigi la movadon.

McMINNVILLE, ORE. Pli ol 50 ge-esperantistoj kunvenis ĉe McMinnville por la unua ĉiujara ŝtata kunveno. Oni faris multe da planoj por la venonta jaro kaj intencas senĉese, energie disvastigi la lingvon. Proponaĵo estis aprokata aniĝi kun E. A. N. A. La lokaj tagjurnaloj multe reklamis la aferon.

SAN FRANCISCO, CALIF. La infanoj de la "Moderna Lernejo" nun lernas la internacian lingvon. S-ro G. H. Peterson estas la instruisto. Ĉirkaŭ tridek infanoj nun studas kaj lernas Esperanton tre facile.

ASK US !

Tell us your troubles and cry on our shoulder,
Let us assist you to weep and to pine.
Ere you grow sadder or wiser or older,
Drop us a line.

---

1. Kindly state how to express in Esperanto the following expressions: stir—in the sense of, to stir coffee, etc.; strain—in the sense of, to strain something through a colander.

To stir, or to make something undergo a slight movement or change is commonly expressed by "moveti" or "agiti".

To strain—filtri.

2. What is the definition of "luktado"?

"Luktado"—a wrestling contest.

3. What is a "rajtigita delegito"?

Any person who presents to the "Internacia Kongresa Komitato" a certified letter in the name of his society, signed by its president, has the right, after payment of the fee, not only to take part in the discussions at international congresses, but to vote in such discussions. One delegate only is elected from every 25 persons.

OFFICIAL COMMUNICATIONS

Sub ĉi tiu rubriko la redaktoroj volonte presigos komunikaĵojn de ĉiu esperantista societo, kiu havas inter nia legantaro sufiĉe da anoj aŭ kies speciala fako de laboro interesos niajn abonantojn.

The Esperanto Association of North America

Central Office : Newton Center, Mass.

The "dove of peace" is a bird of prey compared to the spirit of harmony which "ŝvebis" (get that word? We learned it in the July A. E.) the annual meeting of E. A. N. A. in Boston, July 19th. We believe that at this meeting much was accomplished to forward the cause of our beloved Esperanto. It wasn't a big meeting but it was a good one! Note full report elsewhere.

BUT! We are going to Chicago next year and hold the BIGGEST and BEST Esperanto Congress that the United States has ever had! Preparations for our entertainment are already under way. It is a big city and a big undertaking, but the heart and enthusiasm of our Councilor from the Central Division are bigger still. Let us support him to the last man! Get to Chicago in 1914. Get there by train, steamboat, automobile, bicycle, wheelbarrow or on foot, but GET THERE!

Dues paid from this time on entitle to full membership until Oct. 1, 1914. Renew promptly, and DON'T FORGET the Special Member feature and the combination offer of Special Membership and Amerika Esperantisto for a year for three dollars.

If nothing happens, we shall discuss district and local organization next month. We are crowded with other official matter for this issue.

It is our sad duty to announce to the Esperantistaro of North America, the death of one of the pioneers and most fervent workers in our movement in this country, Dr. H. J. Garrigues, of Tryon, N. Car. After a short illness, Dr. Garrigues quite suddenly passed away. Always an ardent and unceasing worker for the cause, his death will leave a gap which it will not be easy to fill. To his family are extended the sincere condolences of every friend of the Esperanto movement in Usono.

At the annual meeting of the E. A. N. A., July 19th, at the headquarters of the Boston Esperanto Society, the Constitution was changed and adopted, subject to a referendum vote of thirty days. Send in your votes at once, to Secretary, Esperanto Office, West Newton, Mass.

THE CONSTITUTION
of the
ESPERANTO ASSOCIATION OF
NORTH AMERICA.

Article I—Name.

The name of this Association shall be The Esperanto Association of North America.

Article II—Objects.

The objects of this Association shall be the furtherance of the study and use of the International Auxillary Language, Esperanto, according to the *Fundamento Zamenhofa*, and, in particular, the formation of a close union between and among all individuals and organizations studying or using Esperanto.

Article III—Membership.

Section 1. Any individual interested in Esperanto shall be eligible to membership in this Association.

Sec. 2. Any person paying to the Treasurer the sum of one hundred (\$100.00) dollars shall be eligible to Life Membership. Such members shall pay no annual dues during life.

Sec. 3. Organizations composed of members of this Association may be formed in any district, subject to the following conditions:

1. The word "District" as hereinafter used is hereby taken to mean any governmental sub-division not smaller than a county in the United States system of governmental sub-division, or a group of such governmental subdivisions, not in any case to go beyond the limits of any Division of the Association as defined in Article VII.

2. Upon application made to the Executive Committee by at least 20 per cent of the members residing in such district, a charter may be issued to such organization.

3. Subject to the provisions of this constitution and subject to the general supervision and control of the Executive Committee said charter shall give to such organization full power and authority to organize such district, to conduct propaganda work therein, and to administer the business of this Association within such territorial limits.

4. Such organizations when chartered shall have the power and authority to grant charters upon such conditions as they may impose, not repugnant to the provisions of this Constitution, to local clubs, groups

or societies within such district, all of whose active members shall be members of this Association.

5. Not more than one organization shall be chartered by this Association in any one district, except as provided in paragraph 9 of this section.

6. Upon a majority vote of the members of any district organization, such district may be divided and two or more organizations therein may be chartered.

7. When such division of any district organization is made, the respective jurisdictions of each newly chartered organization shall be limited by the Executive Committee and the original charter shall be surrendered.

8. The work of all district organizations shall be under the constant supervision and control of the Councilor of the Division in which they are located. Reports from such organization to the Secretary of this Association and communications from the said Secretary to any such organization shall be made through the District Secretary.

9. Within geographical limits not included within the district of any chartered district organization, charters may be granted by this Association to local clubs, groups, or societies, all of whose active members shall be members of this Association; provided, however, that if afterward a district organization shall be chartered in a district in which any so chartered local organization is situated, said local organization shall surrender its original charter and shall receive without cost a charter from the newly organized district Association.

10. Organizations receiving charters shall pay into the treasury of the body issuing said charter a charter fee of one dollar (\$1.00).

Section 4. **Sectional Federations.** Within the limits of any profession, occupation, nationality or other such limitation, charters may be granted by the officers of this Association to federations of those interested in the propaganda of Esperanto within these special professions, nationalities, etc. These shall be known as Sectional Federations. To be chartered, such Sectional Federations must have at least twenty-five persons, shall not be limited geographically, and shall have the same

rights and duties within the special profession, nationality, etc., which the District Associations exercise within geographical limits.

Article IV.

Section 1. The officers of this Association shall be a President, Vice-President, Secretary-Treasurer, and General Council.

Sec. 2. The General Council shall be composed of ten or more members who shall be elected annually by the voting members of the Association, according to Article VII, Sections 4 and 5, each Councilor casting one vote for each paying member in his Division. It shall have full charge of the general policy of this Association, and shall exercise general supervision over its work.

Sec. 3. The General Council shall elect annually the President, Vice-President, and Secretary-Treasurer of this Association.

Sec. 4. The General Council shall appoint such committees as may be necessary for the proper management of the affairs of the Association.

Sec. 5. The President, Vice-President, and Secretary-Treasurer shall perform all such duties as usually appertain to their respective offices.

Sec. 6. Upon nomination of the Councilor of any Division, the Executive Committee shall appoint members of such Division to serve during its pleasure as assistants to the Councilor. The work of such assistants shall be under the supervision and control of the Councilor.

Article V—Committees.

Section 1. There shall be three standing committees of this Association, the members of which shall continue in office at the pleasure of the General Council. The chairman of each committee shall be appointed annually by the General Council, and said Committees shall be: Committee on Propaganda, Committee on Publication, and Committee on Examinations. Each of said committees shall consist of five members: The chairman and four members to be appointed by him, subject to the approval of the General Council.

Sec. 2. The Propaganda Committee shall have, subject to the General Council and the Executive Committee, full charge and control of the propaganda work of the Association.

Sec. 3. The Committee on Publication shall have, subject to the General Council and the Executive Committee, full charge of all the publications of this Association; the control of any journal issued by, or under the auspices of this Association; the preparation of suitable Esperanto literature; and the supply of literary material for the Propaganda Committee.

Sec. 4. The Committee on Examinations shall have, subject to the General Council and the Executive Committee, full charge of all examinations conducted by this Association, and of the granting of all certificates of proficiency and study. (*Atestoi.*)

Sec. 5. The General Council shall elect a Committee of at least three members, which shall have full charge of the work of the Association, subject to the General Council.

Article VI—Dues and Votes.

Section 1. Each member of this Association shall pay annually in advance in the manner hereinafter provided, the sum of fifty cents, and shall be entitled to one vote.

Sec. 2. Individual members, where no chartered district organization exists, shall pay their dues direct to the Secretary of this Association.

Sec. 3. Active members of local organizations chartered by this Association shall pay their dues to the Secretary of such local organization who shall remit the same monthly to the Secretary of this Association.

Sec. 4. Secretaries of all chartered district associations and sectional federations shall collect from the members of this Association within their jurisdiction the dues of this Association and after paying twenty-five cents per capita into the treasury of their own organization, shall remit the balance monthly to the Secretary of this Association.

Sec. 5. Any individual who, in addition to his regular dues, shall contribute the sum of Two Dollars yearly to the support of the General Association, shall be known as a Special Member, and shall be so designated in any published list of members.

Sec. 6. Individuals who, in addition to the annual dues, pay the sum of ten dollars (\$10.00) per an-

num in advance, shall be known as Sustaining Members.

Article VII—Elections.

Section 1. The Councilor of each Division shall be elected by the members of said division at a divisional convention, or by a referendum ballot, said election to be held prior to the annual meeting of the Association. If no such councilor is elected in any Division, the General Council, immediately after its organization, shall elect some member of the Association to fill such vacancy until such divisional election shall take place.

Sec. 2. For the purpose of electing the General Council, the following territorial divisions shall be made:

1. The States of Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island and Connecticut shall form the New England Division, and elect one Councilor.

2. The State of New York shall form the New York Division and elect one Councilor.

3. The States of Pennsylvania and New Jersey shall form the Eastern Division and elect one Councilor.

4. The States of Delaware, Maryland, Virginia, Kentucky, Tennessee, and the District of Columbia shall form the Capitol Division and elect one Councilor.

5. The States of North Carolina, South Carolina, Georgia, Florida, Alabama, Mississippi and Louisiana, together with Porto Rico shall form the Southern Division and elect one Councilor.

6. The States of Ohio, Indiana and West Virginia shall form the Ohio Valley Division and elect one Councilor.

7. The States of Illinois, Michigan and Wisconsin shall form the Central Division and elect one Councilor.

8. The States of Minnesota, North Dakota, South Dakota, Iowa, Nebraska and Missouri shall form the Prairie Division and elect one Councilor.

9. The States of Kansas, Oklahoma, Arkansas and Texas shall form the Southwestern Division and elect one Councilor.

10. The States of Montana, Idaho, Nevada, California, Oregon and Washington, together with Alaska and Pacific possessions shall form

the Western Division and elect one Councilor.

11. The Dominion of Canada shall form the Canadian Division and elect one Councilor.

12. The States of Wyoming, Utah, Colorado, together with Arizona and New Mexico shall form the Rocky Mountain Division and elect one Councilor.

Sec. 3. Divisions outside of the territories herein named may be created by vote of the General Council; each of such Divisions shall elect one Councilor.

Sec. 4. Whenever one-fifth of the members of any Division shall petition the General Council for the exercise of the right of recall the Council shall order a vote held after thirty days' notice, and if a majority of the members in such Division shall vote for the recall of its Councilor, he shall stand thereby removed from office, and a successor shall be appointed by the Council, and shall hold office until his successor has been duly elected.

Sec. 5. Immediately after its election the General Council shall elect the remaining officers of the Association, and appoint the chairmen of the standing committees.

Sec. 6. Vacancies in elective offices occurring between annual meetings shall be filled by the General Council unless otherwise provided for.

Article VIII—Meetings.

Section 1. The annual meeting of this Association shall be held in the month of July or August in each year, at a time and place to be designated annually by the General Council.

Sec. 2. The General Council shall meet annually for organization immediately after the annual meeting of the Association. It shall meet thereafter as often as it shall deem advisable, or at the call of the President.

Sec. 3. The Executive Committee shall meet for organization immediately after its appointment by the General Council. It shall thereafter meet, as often as it may deem necessary, for the proper transaction of its business.

Sec. 4. The standing committees shall meet at the call of their respective Chairmen.

Sec. 5. At all meetings of this

Association, and of the General Council, representation and voting by proxy shall be permissible. All proxies to be valid, shall be in writing, duly signed and witnessed, and bearing the date of issuance, and the name of a chosen representative or substitute.

Article IX—Quorum.

Section 1. At any duly called meeting of this Association the members present by person or proxy shall constitute a quorum.

Sec. 2. At any duly called meeting of the General Council, the Executive Committee, or the Standing Committee, those members present in person or by proxy shall constitute a quorum.

Article X—Affiliation.

Organizations other than those devoting their time principally to the study and propaganda of Esperanto, which are interested in the aims of this Association, may become affiliated societies, upon vote of the General Council. Such organizations shall be entitled to the privileges of conventions, and shall have a voice, but not a vote, through a duly elected fraternal delegate in the annual meeting of the Association and Council.

Article XI—Amendments.

This Constitution shall not be amended, except by a two-thirds vote at any annual meeting of the Association. Proposed amendments must be endorsed by at least two Councilors or by at least twenty-five members of this Association, and, when so endorsed, notice of the same, giving full text of the proposed amendment, shall be published in the official organ, or sent to each member of the Association at least thirty days prior to the annual meeting, otherwise such amendment shall not be considered.

Article XII—By-Laws.

Section 1. Immediately after their election, the General Council shall cause to be prepared suitable By-Laws, not repugnant to the provisions of this Constitution, for the government of this Association. When such By-Laws have been adopted by the General Council, they

shall not be amended, or altered, or added to, except by a two-thirds vote of the members of the General Council.

Sec. 2. The By-Laws of this Association as adopted by any General Council shall be binding on any subsequent General Council, except as amended, in the manner prescribed in the preceding section.

BY-LAWS.

Article I—Membership.

Section 1. Each organization chartered by this Association shall keep on file with the Secretary of this Association a complete copy of the Constitution and By-Laws adopted by such organization and the names and addresses of all its officers.

Article II—Dues and Votes.

Section 1. Every membership paid in shall be credited to the Division to which it belongs and the total number of memberships paid in each Division shall represent the voting power of its Councilor in the affairs of this Association.

Sec. 2. The annual dues shall be paid on admission to membership and on the first of each October thereafter, except that members admitted between the adjournment of the annual Congress in any year and the first day of October of that year shall be in good standing until October 1 of the following year.

Sec. 3. The fiscal year of this Association shall begin on October 1.

Article III—Officers.

Section 1. The Secretary of the Association shall act as Secretary to the General Council, presenting to the Council all matters worthy of its consideration and keeping a record of its decision thereon.

Sec. 2. Any Councilor wishing to present a matter to the other members of the Council for consideration and vote shall communicate it in writing to the Secretary.

Sec. 3. The Executive Committee may present matters to the Council for consideration and vote by sending them through the Secretary.

Sec. 4. Any person not a member of the Council or of the Execu-

tive Committee who wishes to present such a matter to the Council shall communicate same to the Councilor of his Division, who may present it as provided in Sec. 2 above.

Sec. 5. There shall be no limit to the right of any Councilor to propose changes in any matter that has been voted upon, or to propose a reconsideration of such matter, whether same was adopted or not, but until such proposed change has been accepted by the Council, it shall not affect any proposition or part thereof that may have been adopted.

Sec. 6. In all matters presented to the General Council for consideration and vote the ballot shall be closed at the expiration of three weeks from the day notices were mailed.

Sec. 7. Councilors shall be considered to have voted in favor of any

proposition or part on which they do not express a choice, unless the Secretary shall have received notice of their absence from the country at the time of voting.

Sec. 8. All matters to be presented to the Council for consideration and vote shall be so drawn up that the vote may be expressed on each part thereof by a stroke of the pen. The person making the proposal shall incorporate his reasons in the shape of a preamble as a part of the proposal and shall affix his signature thereto. The Secretary shall promptly send two copies of the same without change to each Councilor who shall immediately express his choice on one copy and return it to the Secretary, retaining the other for his file. The Secretary shall notify each Councilor and the Chairman of the Executive Committee of the result of the ballot.

Officers were elected as follows:

President, Henry W. Fisher, Perth Amboy, N. J.

Vice-President, D. O. S. Lowell, Boston, Mass.

Secretary-Treasurer, C. H. Fessenden, Newton Centre, Mass.

Executive Committee:

C. H. Fessenden, Newton Centre, Mass.

Ernest F. Dow, West Newton, Mass.

Wm. H. Huse, Manchester, N. H.

Official delegate to the Bern Congress representing the Association—James D. Hailman, Pittsburg, Pa.

Delegate to the U. E. A. Congress representing the Association—Lewis B. Luders, Philadelphia, Pa.

(In regard to the re-election of Dr. Fessenden and Mr. Dow as members of the Executive Committee, both objected strenuously to serving another year in this capacity, as Dr. Fessenden already holds the position of Secretary-Treasurer of the Association and Mr. Dow that of President of the American Esperantist Company. The Councilors, however, thought it unwise to make a change in this important committee after its having a trial of only one year in New England, and insisted that it should remain in this location for at least one more year, when it will be removed to the next largest division in this country, wherever that happens to be.)

NEW ENGLAND ESPERANTO ASSOCIATION—ATTENTION!

Annual meeting will be held in Manchester, N. H., the first week in October. Full details next month. It is unnecessary to urge full attendance, for anybody who has ever experienced the hospitality of our Manchester Samideanoj could not be kept away except by most urgent reasons.

U. E. A.

The new arrangement for the appointment of Delegates is working satisfactorily and a number of good men have already accepted these positions. Every Esperanto Society and every city should have an official representative of U. E. A. Those who are willing to so serve should apply direct to Mr. D. E. Parrish, 4525 Moneta Ave., Los Angeles, Calif. The only necessary qualifications are willingness to serve, a working knowledge of Esperanto and membership in the Esperanto Association of North America.

STUDENTS ESPERANTO LEAGUE

The rondo in Portland, Me., has finally been officially organized. Its constitution and charter have been approved and Mr. Frank Manning has been chosen Vice-President of the S. E. L. to represent the rondo.

U. E. K. A.

(USONA ESPERANTISTA KURACISTA ASOCIO)

By authority of T. E. K. A. its American members are organized into a branch association under the above name. A goodly number have already joined but we need every American doctor who is also an Esperantist. Plans are already under way for our first convention, in connection with the Chicago Congress of E. A. N. A. in 1914.

T. E. K. A. is the only really international association of physicians of which the members are totally unhampered with regard to free intercommunication. Thanks to Esperanto we have before us an unlimited field of investigation and an opportunity to obtain a first-hand acquaintance with medical affairs in every corner of the World.

Kuracisto, the official organ of TEKA appears monthly and is absolutely unique among medical publications. Every number is full of interesting material and no progressive doctor should be without it.

Any physician is eligible to membership and upon payment of \$1.05 to the Treasurer of U. E. K. A. will be enrolled as a member of that association, of T. E. K. A. also, and will receive free subscription to Kuracisto.

In order that all members may have an equal voice in U. E. K. A. complete organization will be deferred until the Chicago meeting, at which time will occur election of officers and provision for Constitution and by-laws.

For further information apply to

DR. J. S. GIANFRANCESCHI, *Provisional Secretary*.

317 Portage Road, Niagara Falls, N. Y.

Applications for membership should be sent direct to

DR. C. H. FESSENDEN, *Provisional Treasurer*,

Newton Centre, Mass.

END OF OFFICIAL PART

BOOK REVIEWS

GINEVRA, by Edmond Privat, 48 Pages, 25 cents. This three-act lyric drama, written by a master of Esperanto poetry, has been selected for presentation at the 9th International Congress. Anyone who has read Prof. Privat's other books, needs no introduction to his fluent style and simple, beautiful Esperanto. An interesting plot, the setting laid in the days of Arthur and Guinevere, lively action and dialogue, make the book distinctly worth having.

A SCOUT OF TODAY, (English), by Isabel Hornibrook, 290 pages, cloth, \$1.00, published by Houghton, Mifflin Co. This book by a well-known author of books for young people, is the story of the adventures of a young Boy Scout and his companions. One who is not a "Scout of the U. S. A." will read it with feelings of admiration and enthusiasm not unmixed with envy at the pictures of wholesome youth portrayed. The "Estu Preta!" slogan adopted by the Scouts is brought into much prominence by the writer who weaves the Esperanto watchword into her plot with an "every-day" air that is enjoyable. Every truly "young" Esperantist wants a copy of this book.

ESPERANTAJ SIGEL-MARKOJ for use on your letters and packages, different designs, 25 for 10 cents.

ĈIE BEZONATA

Vendisto: Mi volus al vi montri aĵon, kiun eĉ infano povas funkciigi.

Kliento: Ĝin mi ne bezonas, sed ĉu vi havas ion kio povas funkciigi infanon? [Ho Ho.

WATERLOO

DE VICTOR HUGO

ILI estis 3,500. Ili formis fronton de kvarono da leŭko. Estis viroj gigantaj sur ĉevaloj kolosaj. Ili estis dudek ses skadroj; kaj ili havis malantaŭ si, kiel apogon, la divizion de Lefebvre-Desnouettes, —la 106 *gendarmes d'élite*, la ŝaserojn de l'gvardio, 1,197 viroj, kaj la lancistojn de l'gvardio, 880 lancoj. Ili portis kaskojn sen plumoj kaj kirasojn el fero rafinita, kun selpistoloj en la ingoj kaj longajn sabroglavojn. Matene la tuta armeo admiris ilin, kiam, je la naŭa horo, kun trumpetoj sonantaj kaj ĉiuj orkestroj ludantaj "*Veillons au salut de l'empire*", ili venis, en densaj kolonoj—unu el siaj baterioj je sia flanko, la alia je sia centro—kaj dislokis sin en du vicoj inter la ŝoseo de Genappe kaj Frischemont, prenante sian pozicion de batalo en tiu potenca dua linio, tiel saĝe elpensita de Napoleono—linio, kiu, havante je sia maldekstra ekstremo la kirasulojn de Kellerman kaj je sia dekstra ekstremo la kirasulojn de Milhaud, havis, tiel diri, du flugilaĵojn el fero.

Kampadjutanto Bernard alportis al ili la komandon de l'imperiestro. Ney, tirinte la glavon, lokis sin antaŭ ilin. La grandegaj skadroj ekmoviĝis.

Tiam oni vidis teruran spektaklon.

Ĉi tuta kavalerio, kun sabroj levitaj, standardoj kaj trumpetoj en la vento, formita en kolonojn diviziope, malsupreniris kun egala takto, kvazaŭ unu sola homo—kun la precizeco de bronza ramilo, faranta breĉon—la monteton de Belle-Alliance, enprofundiĝis en la mortan fundon, kie tiom da homoj jam antaŭe falis, kaj malaperis en la fumo,—poste, elirinte el tiu ombro, reaperis je l'kontraŭa flanko de la valo, ĉiam kompakta kaj densa, surirante per rapida troto, tra nubo da mitralo, krevanta sur ilin, la inferan kotdeklivon de la plataĵo de Mont-Saint-Jean. Ili leviĝis, seriozaj, minacaj, neperturbablaj; en la intertempoj de la muskedpafado kaj artilerio oni aŭdis tiun kolosan paŝadon. Estante du divizioj, ili formis du kolonojn—la divizio Wathier dekstre, la divizio Delord maldekstre. De malproksime ŝajnis, ke rampas supren de l' plataĵo du serpentegoj el ŝtalo. Tio transpasis la batalon kvazaŭ prodigio.

Nenion similan oni vidis de post, kiam kaptis la reduton de Moskvo la peza kavalerio; mankis nun Murat, sed alestis ankoraŭ Ney. Ŝajnis, ke ĉi tiu maso fariĝis monstro, kun unu sola animo. Ĉiu skadro ondumadis, ŝveladis kvazaŭ ringo de polipo. Ili estis videblaj tra vasta fumvualo, ŝirita ie kaj ie. Ĥaoso da kaskoj, krioj, sabroj, furioza saltado de ĉevaloj inter kanonoj kaj trumpetado—tumulto disciplinita kaj terura; super ĉio la kiraso, kvazaŭ skvamoj sur hidro.

Tia priskribo ŝajnas rilati al praepoko. Ĝo simila je tiu ĉi vizio aperis, sendube, en la malnovaj Orfeaj epopeoj, kiu rakontas pri centaŭroj, antikvaj hipantropoj, la titanoj kun vizaĝo homa kaj brusto ĉevala, kies galopo suriris Olimpon, teruraj, nevundeblaj, gloraj; samtempe dioj kaj bestoj.

Rimarkinda koïncido nombra, dudek ses batalionoj estis ricevontaj ĉi tiujn dudek ses skadrojn. Malantaŭ la supro de l'plataĵo, en ŝirmo de l'maskita baterio, la angla infanterio, formita en dek tri kvadratojn, po du batalionoj ĉiukvadrato, kaj en du liniojn, sep en la unua, ses en la dua, kun pafiloj ĉe la ŝultro, celantaj la venontaĵon, trankvila, silenta, neŝancebla, atendadis. Ili ne vidis la kirasulojn, nek la kirasuloj ilin. Ili aŭskultis la alfluan de l'taĵdo da homoj. Ili aŭdis kreskantan bruon de la trimil ĉevaloj, frapadon alternan, egalmezuran de la hufoj en rapida troto, krakadon de la kiraso, tintadon de la sabroj kaj ian kvazaŭ sovaĝan spiregadon. Unu momento da terura mallaŭto, poste, jen longa linio da levitaj brakoj, swingantaj sabrojn, ekaperis super la altaĵon, kun kaskoj, trumpetoj, standardoj kaj trimil vizaĝoj kun grizaj lipharoj, krian-taj: "*Vive l'Empereur!*" Ĉi tuta kavalerio eliris sur la plataĵon, kaj simile estis al komenco de tertremo.

Subite, tragediaĵo—maldekstre de la angloj, dekstre de ni, la kolonfronto de la kirasuloj ekretiriĝis kun terura kriado. Alveninte al la pinto de la altaĵo, senbridaj, en zenito de sia furiozo de flugo, por ekstermi la kvadratojn kaj kanonojn, la kirasuloj ĵus ekvidis inter si kaj la angloj fosaĵon—tombon. Ĝi estis la kava vojo de Ohain.

Momento terurega. Jen la ravino, neatendita, faŭka, tuj sub la piedoj de la ĉevaloj, profunda du klaftojn inter sia duobla deklivo. La dua vico enpuŝis la unuan, la tria enpuŝis la duan; la ĉevaloj vertikalas, returnen ĵetis sin, falis dorsaltere, baraktis kun la kvar piedoj en la aero, pilante, renversante la rajdantojn, sen povo forsaviĝi. La tuta kolono estis nur pafĵetaĵo. La forto, amasigita por dispremi la anglojn, dispremis la francojn. La senindulga ravino ne povis cedi ĝis plena; rajdistoj kaj ĉevaloj enruliĝis ĥaose, muelante unu aliajn, farante komunan karnon en tiu profundaĵo, kaj kiam la fosaĵo estis plena de vivantaj homoj, la ceteraj supermarŝis kaj pasis. Preskaŭ triono de la brigado Dubois pereis en tiu abismo.

Tie komenciĝis la perdo de la batalo.

Loka tradicio, kiu evidente trograndigas, diras, ke 2,000 ĉevaloj kaj 1,500 homoj englutiĝis en la kava vojo de Ohain. Tiu cifero verŝajne enkalkulas ĉiujn ceterajn kadavrojn, ĵetitajn en la ravinon la morgaŭon post la batalo.

Napoleono, antaŭ ol ordoni tiun atakon de la kirasuloj de Milhaud, jam esploris la kampon, sed ne povis vidi la kavan vojon, kiu ne faris eĉ sulketon sur la supraĵo de l'altebenaĵo. Tamen avertite kaj igite sin-

garda de la blanka kapeleto, kiu markas ĝian kuniĝon kun la ŝoseo de Nivelles, li estis, kredeble por la eventualo de ia obstrukco, farinta demandon al la gvidisto Lacoste. La gvidisto respondis, ke ne. Oni povus preskaŭ diri, ke el tiu kapsigno de vilaĝano eliris la katastrofo de Napoleono.

Pluaj fatalaĵoj estis okazontaj.

Ĉu estis eble, ke Napoleono gajnus tiun batalon? Ni respondas, ke ne. Kial? Pro Wellington? Pro Blucher? Ne. Pro Dio.

Ke Bonaparto venku ĉe Waterloo, ne estis en la leĝo de la deknaŭa jarcento. Alia serio da faktoj ekaperis, en kiuj Napoleono ne havis lokon. La malbonvolo de l'okazontajoj jam de longe anoncis sin.

Estis tempo, ke tiu vasta homo falu.

La tropezo de tiu homo ĉe la homa sorto ĝenis la ekvilibron. Tiu individuo tronis per si mem pli, ol la tuta universo sen li. Tiaj superfluoj da ĉia homa viveco, koncentritaj en unu sola kapo—la mondo, ligita en la cerbo de unu homo—tio estus mortiga por la civilizacio, se ĝi daŭrus. Venis la momento, ke la nekoruptebla justeco de Alte konsiliĝu. Kredeble la principoj kaj elementoj, de kiuj dependas la regulaj gravitadoj ĉe la regno morala, kiel ĉe la regno materiala, estis plendantaj. Fumanta sango, tropleneco de tombejoj, patrinoj plorantaj—jen imponemaj pleduloj. Kiam la tero suferas de premo, leviĝas misteraj ĝemoj el la ombro, kiujn la ĉielo aŭdas.

Napoleono estis denunciata antaŭ la Senfinulo kaj lia falo dekretita. Li ĝenis Dion.

Waterloo ne estas batalo; ĝi estas ŝanĝo de fronto de la universo.

El la franca lingvo tradukis HERBERT M. SCOTT.

Ĉu iu el via familio mortis?

Mia bopatrino.

Kion? Sed ŝi mortis jam antaŭ kvin jaroj, kaj vi ankoraŭ funebras? Ne mirinde ĉar ŝi ankoraŭ estas malviva.

el Portugala Revuo.

La Juĝisto: "Ĉu vi estas kulpa aŭ ne?"

La Malliberito: "Oni pagas vin por eltrovi tion."

Patrino (kolere): "Joĉjo, kiom da fojoj mi devas voki vin antaŭ ol vi aŭdas?"

Joĉjo: "Mi ne scias, panjo, vi staru tie kaj vokadu kaj mi sidos ĉi tie kaj kalkulos."

"Selano."

FABELO

HOJE boato estis lanĉigota sur ventegan maron. Sur la marbordo sin trovis multaj viroj kaj kelkaj virinoj. La ĉielo estis nuboplena, kaj la vento blovis. Diris forta viro: "Ni devas zorgeme elekti niajn remistojn."

Virino ekkuris el la aro da maltrankvilaj homoj, kaj diris: "Permesu ke kelkaj virinoj donu helpon."

La forta viro respondis: "Pli facile estas gvidataj boatoj se viroj sole prizorgas ilin. Krome vi ne priscias la maron, kaj ni volas gardi vin kontraŭ ĝiaj danĝeroj."

Sed la kelkaj virinoj ekkriis: "Ni deziras ellerni pri la maro, kaj ni havas la rajton kontraŭstari ĝiajn danĝerojn. Donu al ni la remilojn."

"Ĉu ĉiuj el la virinoj ĉeestas ĉi tie?" demandis la forta viro.

"Ne," respondis la kelkaj virinoj: "nur la plej noblaj, la plej bonaj ĉeestas ĉi tie sur la marbordo. Kun bedaŭro ni diras ke la plimulto sin trovas en la tiea vilaĝo."

"Kion ili faras?" demandis la forta viro.

"Ili estas nur mastrumantaj la hejmojn kaj edukantaj la infanojn," respondis la kelkaj virinoj. "Krom tio ili faras nenion."

"Ĉu ili deziras partopreni la danĝerojn de la maro kune kun la viroj?" la forta viro demandis.

"Ne," respondis la kelkaj virinoj, "sed ni ĉi tie sur la marbordo petas kaj por ni kaj por ili. La rajto estas kaj nia kaj ilia."

Gravamiene la forta viro rigardis ilin, kaj diris: "Vi parolas pri la rajto. Laŭ kia rajto vi provas fortiri la plimulton de la virinoj for de la virina laboro de kiu ili estas kontentaj, klopodante devigi ilin tute kontraŭvole partopreni la laboron de la viroj sur la maro? Vi estas nek saĝaj, nek justaj. Vi kelkaj virinoj estas nura areto tro fervora. La multaj virinoj en la tiea vilaĝo, kiuj diligente estas edukantaj siajn infanojn, mastrumantaj la hejmojn, plibonigantaj la socian rondon, prizorgantaj la lernejojn, kaj flegantaj la malsanulojn, efikas pli por la homaro ol vi kiuj deziras kaj por vi kaj por ili la danĝerojn de la maro. Je vi troviĝas 29; je ili 871. Ni benu Dion ĉar ilia plimulto estas tiel granda."

Kaj la forta viro malrapide sin turnis, kaj li kaj liaj remistoj eniris en la boaton, kaj fornaĝis sur la granda maro. Kaj dum ili forremis la kelkaj virinoj ekkriis al ili, dirante vortojn kiuj malĝojigis la virojn. Sed malgraŭ ĉio, ne multe gravis, ĉar nur malmultaj virinoj staris sur la marbordo, kaj ekkriis, sed troviĝis en la vilaĝo multaj kiuj kviete laboradis kaj plenumis siajn devojn.

El la angla tradukis,

SYBIL B. HALL.

KION MARIA-FLORO FARAS NUN?

LA DOMO estas silenta. Kion Maria-Floro estas faranta? Dum la tuta mateno ŝi terure bruis, ŝi ne konis ripozon, ĉiufranken kurante, jen ridanta, jen ploranta kun granda malespero. Ŝi estis rompinta vitraĵon el fenestro; ŝi zorge dispecigis tolan pupon, kaj ĵetis alian interne fosajon. Longatempe ŝi promenis tra la domo, per luksa surtuto de sia panjo kovrita, kaj portante sur la kapeto la silkan ĉapelon de sia paĉjo. Al sur la strato pasinta knabo ŝi donacis unu el siaj ŝuoj, sur la alian ŝi surverŝis sitelon da malpura akvo.

La duontago estis, do profitata, kaj la ĉagreniga kapdoloro de la patrino daŭriĝas senkompate turmentiga . . . . Kion faros Maria-Floro?

Maria-Floro estas nun en la korto. Ŝi posas same ol tre profunda persona. La vizaĝo serioza, atenta, vidigas esprimon de plenaĝulino: sulkigata la interbrovo, la buŝeto grimacanta, kaj mistera la gesto. Ŝi fikse rigardas alten, sur la muro kie staras eta blanka kolombo, kies blankeco blindigas. Maria-Floro rigardas ĝin karese, preskaŭ pasie, kaj de tempo al tempo ŝi lasas fali sur la pavimon delikatajn pecetojn da pano, malrapide . . . . malrapide . . . .

Miregiga vidaĵo! Maria-Floro interfratiĝas kun la bestoj. En ŝia animo freŝa kaj pura troviĝas grandamplekso por la blankaj kolomboj, por la malgrandaj estaĵoj, por ĉiuj naivaj simpluloj. Maria-Floro kaj la kolomboj interkompreniĝas.

Malkvietiĝas nun la blanka kolombo: ĝi kuntiriĝas ĉe la rando de la muro: rigardas al la planko, kokete duonklinante la kapon: poste ĝi reiras saltetante por reveni tuje: fine ĝi decidiĝas, kaj per mallerta gracia flugado, de el la nesto nove elirinta birdeto, ĝi sin ĵetas je la piedoj de Maria-Floro, kiu sufokas krion de venko, kaj rigardadas ĝin ravita. . . .

Senĝene la blanka kolombo ekpikas tie-ĉi kaj tien, kaj Maria-Floro venas al mi malfortigita pro la emocio. Skuante el sia frunto la frizitajn harojn, petegante per la malsekaj brilantaj okuloj, kvazaŭ ŝi tuj ploros, per voĉo necerta kaj tremetanta, ŝi diras al mi mallaŭte, ĉirkaŭpremanante miajn kruojn:

“Alvoku la Sultanon!”

“Por kio vi deziras ke mi venigu la hundon?” Kaj Maria-Floro per la sama rigardado de siaj nigraj okuloj, kie ekaperas larmoj, per la sama petega gesto sur sia anĝela vizaĝo, balbutas mallaŭte, tre mallaŭte: “Por ke ĝi tuj manĝu la kolombeton.”

F-INO LUPE BARBA,
Meksiklando.

ALEGORIO

Israelido unufoje eniris persan templon, kaj ekvidis la sanktan fajron.

“Kio estas tio” li diris al la pastro, “Ĉu vi adoras la fajron?”

“Ne la fajron mem” diris la pastro; “Ĝi estas por ni la emblemo de la suno, kaj lia gajiga varmeco.”

“Ĉu vi adoras la sunon kiel vian Dion” demandis la Israelido, “Ĉu vi ne scias ke tiu ĉi lumigilo ankaŭ estas nur faro de la Ĉiopotenca Kreinto?”

“Ni tion scias” respondis la pastro “Sed la nekulturita homo postulas senteban signon por koncepti la Plejaltulon, kaj ĉu la suno ne estas la nekomprenbla deveno de lumo, prezentado de tiu nevidebla estaĵo kiu benas kaj konservas ĉiujn aĵojn?”

“Ĉu viaj partianoj do” demandis la Israelido “distingas la tipon de la deveno? Ili nomas la sunon sia Dio, kaj eĉ Malsuprenirantoj de tiu ĉi al pli malhonorinda objekto, ili genufleksas antaŭ terflamo! Vi amuzadas la eksterokulon, sed blindas la internan; kaj dum vi tenas ilin al tero, vi fortiras ilin de la ĉiela lumo! Vi ne devas fari por vi mem ian ajn figuron aŭ similecon.”

“Kiel vi difinas la Plejaltan Estaĵon?” demandis la Perso.

“Ni nomas lin Jehovo Adonao,—tio estas, la Sinjoro kiu estas, kiu estis kaj kiu estos”, klarigis la Israelido.

“Via nomo estas grandioza kaj altega” diris la perso, “sed ankaŭ ĝi estas teruriga”.

Tiam Kristano alproksimiĝis, kaj diris, “Ni nomas lin Patro.”

La idolano kaj la Israelido rigardis unu la alian, kaj diris,

“Jen estas samtempe figuro kaj realeco. Tio estas vorto el la koro.”

Tial ĉiuj altigis la okulojn al ĉielo kaj diris kun respekto kaj amo—“Nia Patro”, kaj tiam ili sin manpremis reciproke kaj ĉiuj tri nomis unu la alian “Frato!”

El la angla tradukis

JOHN H. GRAY.

Milita sinjoro, kiu povis blasfemi pli bone ol li povis ludi la golfion plezuriĝis unu tagon ĉar li vidis multajn personojn sekvantaj lin ĉirkaŭ la golfiejo. “Mi esperas,” li diris ĝentile, “ke mi ludas sufiĉe bone por rekompensi vin.” “Ho, ne estas tio, majora moŝto,” iu respondis, “ni venis por aŭskulti.”

Geo. G. Donald-Orr.

LI FARIS SIAN EBLON

Junulino ĉe somera hotelo petis artisto-amikon, kiu tie sian libertempon pasis, ke li faru por ŝi malgrandan servon.

“Certe” li avide respondis, “Kio ĝi estas?”

“Mi dankas vin” ŝi diris. “Bonvole vizitu la butikon de S-ino Gannon kaj petu tri grandajn ostajn butonojn, enhavantajn du malgrandajn truojn. Tio estas por mia banvesto, vi scias. Diru al ŝi kiu mi estas, kaj tio sufiĉos. Ne pagu por ili.”

Nu, la fraŭla artisto neniam aĉetis butonojn krom tiuj por la kolumo, kaj tial, sur la vojo al la butiko, li ripetis konstante la ricevitaĵajn instrukciojn. Avida por liveri la depeŝon li rapidis al S-ino Gannon kaj faris tiun ĉi surprizan paroladon.

“Mi deziras tri ostajn butonojn por malgranda banvesto enhavanta du grandajn truojn. Diru al mi kiu mi estas, kaj tio sufiĉos.”

El la angla tradukis,

M. WADSWORTH.

Novjorko estas la plej kosmopolita urbego,—pro la granda nombro de la germanoj (659,000) ĝi estas la tria germana urbo; la kvara aŭstria urbo (177,198); la kvina sveda urbo, la sesa norvega urbo, la sepa itala urbo, la ĉefa irlanda urbo (592,210). Ĝi estas la vera centro izraelida (659,000).

Fiera Patrino: Tiu ĉi knabo fariĝas pli simila al sia patro ĉiutage.

Najbarino: Ĉu estas vere? Kompatinda etulo! Ĉu vi estas peninta ĉion?

PRAKTIKA DEMANDO

Mia knabeto atente aŭskultis, dum mia amikino detale priskribis subitan morton de iu sinjoro. Sajnas ke oni ne kredis ke tiu ĉi estas tre malsana; kaj tial, ĉar li petis bakitan terpomon, la flegistino ĝin alportis. “Sed, antaŭ ol li povis ĝin manĝeti,” diris mia amikino, “li mortis.” Mi bedaŭris, ke la infano aŭdis tiel malgajan rakonton, sed mi nenecese timis: la eta voĉo tuj demandis: “Kio okazis pri la terpomo?” [Ho Ho.

A.: Mi havas ses filinojn.

B.: Ili devas bezoni longan tempon por sin vesti, kiam ili estas elirontaj, ĉu ne?

A.: Ho ne; ili staras cirkle, kaj ĉiu al alia butonumas la vestaĵon.

[Ho Ho.

LA PASTRO KAJ LIAJ VIZITOJ.

Kiam la paroĥestroj faras vizitojn al siaj paroĥanoj, okazas diversaj okazaĵoj jen ridindaĵ jen malĝojigaj.

Paroĥestro de unu paroĥo ne malproksime de Londono, sin trovis en la unuecĉita situacio. Vizitante la fidelulojn, la pastro alvenis al domo kies mastrino estis en la ĝuegoj de lavotago.

La bonulino ne dezirante sin prezenti antaŭ la pastro lavistinaveste, sin kaŝis malantaŭ la premtordilo kaj avertis sian filon ke kiam li malfermis la pordon por envenigi la pastron, li devas diri ke lia patrino promenis.

Eniris la pastro kaj la knabo ekdiris ke lia patrino ne estas hejme. Sed dum li paroladis la pastro ekvidis la pinton de piedo sub la premtordilo; sekve de tio li respondis: "Kiam via patrino revenas, diru al ŝi ke alifoje estos pli bone kunpreni ŝiajn piedojn kun ŝi, ĉar ili estas tre utilaj por marŝado."

Tomĉjo:—"Panjo, kio estas ekonomio?"

La Panjo de Tomĉjo.—Ekonomio, mia filo, estas tio kion edzo predikas kaj edzino praktikas."

El la hispana tradukis,

EMMA T. RATHGEB.

STRANGE

Patrino: Johano, kio estas al via frateto?

Johano: Panjo, li ploras, ĉar mi manĝas mian kukon, kaj ne volas iom doni al li.

Patrino: Ĉu lia propra kuko jam estas manĝita?

Johano: Jes, panjo, kaj li ankaŭ ploris dum mi estis manĝanta tiun.
[Ho Ho.

Karlo: Ĉu via aŭtomobilo jam serioze ĝenis vin?

Johano: Tute ne. Ĝis nun, mi eĉ ne unufoje frapis iun, ne povante forkuri antaŭ ol li povis vidi mian numeron.
[Ho Ho.

Knabo: Paĉjo, kio estas mono?

Patro: Mono, mia filo, estas la radiko de ĉia malbono; tio estas, per ĝi vi povos edzinon aĉeti, aŭ okupi multekostan fraŭlapartementon. Negrave, kiun vi elektos, vi certe deziros la alian.
[Ho Ho.

LA KAMPO DE ORO

La orteksaja kampo fariĝis fama antaŭ kvar jarcentoj, pro du reĝoj kiuĝ ĝin faris por tie diskuti pri la estontaj interrilatoj de siaj regnoj. En tiuj antikvaj tagoj la venko estis al la regno kiu havis la pli bonan armeon. En la nunaj tagoj la nacio kiu produktas la nutraĵojn por la mondo direktas la destinton de la mondo. Sed, ne plu ŝajnas grava la fama kampo en Francujo. Tio, kio valoras en la nuna tempo, kaj al la nuna generacio estas la *Amerika Terkulturisto* kaj lia *Ora Grenkampo*.

LERNANTO.

Patro: Ĉirkaŭprenu min, Mario! Reginaldo petas permeson edziĝi kun vi.

Mario: Sed, paĉjo, mi ne volas forlasi panjon.

Patro: Ho, tio ne estas grava. Sin konduku kun vi. [Ho Ho]

Hieraŭ, poŝa ŝtelisto penis rabi min, sed mia edzino malhelpis lin.

Ĉu ŝi ekkaptis lin aŭ akrekriis?

Ŝi ne estis tie.

Do, kiel ŝi povis malhelpi lin?

Ŝi antaŭe estis malpleniginta miajn poŝojn.

Mario: Kiel belegan hararon vi havas.

Julio: Se vi vere admiras hararon, venu por viziti min kaj mi montros mian kolekton al vi.

NE POR LI

Bostona Instruistino: Valtero, Ĉu vi volus ke vi estu loĝinta en antikva Grekujo?

Bostona Lernanto: Ne, Fraŭlino.

B. I.: Kaj kial ne?

B. L.: Oni diras ke la grekaj patrinoj portis lignajn sandalojn kaj la grekaj knaboj ne portis pantalonojn.—*Cleveland Leader*.

KIE ESTIS LA KOLONELO?

La kolonelo malsuprenvenis por matenmanĝi je novjartago matene kun bandaĝata mano.

“Ho! Kolonelo. Kio okazis?” Oni demandis.

“Malbenojn!” la kolonelo respondis. “Ni havis festeton hieraŭ nokte kaj unu el la junuloj fariĝis ebria kaj metis piedon sur mian manon.”

EN MALNOVA MADRIDO

Oni rakontas ke paro da kunvojaĝantoj vojaĝis Hispanujon, nebligante elparoli hispane. Sekve, ili tre ofte trovis multe da embaraso por sciigi siajn mankojn.

Ian tagon, ili alvenis al vojflankan gastejon, kaj klopodis obteni iom da viando,—prefere rostbefo. Sed neniuj povis ilin kompreni.

“Kion ni faros!” demandis unu al la alia, malespere.

“Mi scias!” diris la alia, dum strio da espero iluminis lian vizaĝon. “Mi faros skizon de ia bovino, metos figuron ‘2’ sub ĝi, tiam ili komprenos.”

Li faris skizaĉon de bovino, submetis la “2” sub ĝi kaj tiam enmanigis ĝin al la kelnero, kiu tuj ridetis por elmontri ke li plene komprenis, kaj tiam foriris por plenumi la ordon.

Kelkajn minutojn poste, la kelnero revenis, kunportante *du enlasajn biletojn de la bov-batal-cirkon!*

Moralo—Ke ĉiuj ellernu Esperanton.

EL “CHICAGO JOURNAL,”

Tradukis Henry H. Barroll.

* * * * *

Knabo nomata Jako
Maĉis pecon da tabako.
Li baldaŭ ekpentis
Kiam li sentis
Malsanon en la stomako.

* * * * *

FILO—Paĉjo, kio estas la prudento?

PATRO—La prudento, mia filo, estas tio kio povigas viron decidi tion kio estas prava.

FILO—Kaj kio estas la instinkto?

PATRO—La instinkto estas tio kio informas virinon ke ŝi estas prava, ĉu estas vere aŭ ne.—*Life.*

* * * * *

“Mi ĝuis la bostonajn barbirojn.”

“Kial?”

“Ili diskutis etikajn temojn anstataŭ harfortigilojn.”—*Life.*

* * * * *

“Kio estis ŝiaj kialoj, rifuzante vin?”

“Nu, ĝi sonis simile al traktato pri eŭgeniko, geneologio kaj financo.”
—*Judge.*

MEDICINISTO—Ne malesperu. Antaŭ kelke da jaroj mi havis la saman malsanon.

MALSANULO (malgaje)—Jes, sed ne la saman mediciniston.—*Boston Transcript.*

* * * * *

“Mi ĵus legis ke oni estas operaciinta sur la kapo de knabo por fari pli bonan knabon el li.”

“Tie ne estas kie mia patro operaciis por fari pli bonan knabon el mi.”—*Houston Post.*

* * * * *

UNUA ĈIRKAŬURBULO—Kion vi faras kiam vi ne havas la luprezon kiam la luiganto venas?”

DUA ĈIRKAŬURBULO—Mi malligas la hundon en la antaŭa korto.

* * * * *

JOHANO—Tiu voĉrajtpostulantino havas tre bonan opinion pri si.

JAKO—Jes. Mi opinias ke ŝi estas la nura viro kiun ŝi iam amis.

* * * * *

ETA MARGARITO—Paĉjo, kio estas fantomo?

PAĈJO—Fantomo estas objekto kiun oni vidas kiam ĝi ne estas tie.

BOOKS !   MAGAZINES !

We take this occasion to announce that all Magazine Subscriptions or Orders for Books of any nature published in the U. S. may be sent to us, and will command the most prompt and careful attention

Magazine Subscriptions received at Publishers' Prices

CLUB RATES QUOTED upon application

Help make this new addition to our business a success. Send in your renewals or new subscriptions to your favorite periodicals **TODAY**

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.   West Newton, Mass.

DO YOU REALIZE

THAT in the Advertising Pages of
AMERIKA ESPERANTISTO

YOU have a ready and efficient means
of increasing YOUR income

That a judicious and persistent use of the Advertising
Pages of YOUR Magazine will result in Profit to YOU

?

Be a Sport and take a chance — Steve Brodie did and
got away with it

Rates furnished on application

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
WEST NEWTON, MASS.

Keep Cool all Summer for \$2.25

Every one of these books guaranteed
to send cold chills all over you on the
hottest day in August. . . . .

They all deal with cooling themes. Better than electric
fans and mint juleps. You can see the frost on 'em. B-r-r-r-r.

En Rusujo per Esperanto, 129 pages,	\$ .45
Sub la Meznokta Suno, 121 pages,	.35
Sub la Neĝo, 144 pages,	.35
La Virineto de la Maro, 42 pages,	.45
Pola Antologio, 154 pages,	.58
Tradukoj Tri, 55 pages,	.25
La Fundo de la Mizero, 91 pages,	.25

Order separately at list prices—or—not because we need the
money, but from a purely philanthropic desire to see you com-
fortable—we will send you the whole outfit for \$2.25 postpaid.

This offer good during July and August only.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
West Newton, Mass.

DID YOU GET YOURS?

Millidge Esperanto-English Dictionary

An invaluable book (496 pages) printed on strong thin paper with wide margins, and **durably bound.**

You Can't Keep House Without It.

PRICE \$2.00

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

WEST NEWTON, MASS.

When you need

Printing
Engraving
Die Stamping
Book Binding
Typewriter Ribbons
Carbon Papers

consult us

We can give you good service, good work and
Reasonable Prices.

The American Esperantist Co., Inc.

WEST NEWTON, MASS.

SPECIAL COMBINATION OFFERS

TO NEW SUBSCRIBERS ONLY

For a limited time we are able to offer the following combination prices:

One year subscription to Amerika Esperantisto, \$1.00	}	\$1.50
and American Esperanto Book (cloth), \$1.00		
One year subscription to Amerika Esperantisto, \$1.00	}	\$2.00
and Complete Grammar of Esperanto (Kellerman), \$1.25		
One year subscription to Amerika Esperantisto, \$1.00	}	\$2.50
and Esperanto-English Dictionary (Millidge), cloth, \$2.00		

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
West Newton, Mass.

BOOKS BY EDMOND PRIVAT

KARLO (A New Edition, our own)	. . . . .	\$ .15
TRA L'SILENTO		
(Parchment binding with red and gold lettering)		.40
(Limp chamois with gold lettering)	. . . . .	.60
HISTORIO DE ESPERANTO	. . . . .	.20
ESPERANTO IN FIFTY LESSONS (Cloth)	. . . . .	.50
PRI ESPERANTA LITERATURO	. . . . .	.20
GINEVRA (9th Congress Play)	. . . . .	.25

The American Esperantist Co., Inc.
West Newton, Mass.

LA REVUO *The best literary magazine entirely in Esperanto :: ::*

The only magazine which has the constant collaboration of
DR. L. L. ZAMENHOF, *the author of Esperanto*

Yearly Subscription \$1.40   Single Copy, postpaid, 15 cents

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

AGENTS FOR U. S. A.

N. B.—The American Esperantist Company has on hand a quantity of back numbers, equally as good as current numbers from a literary point of view. These we will dispose of, as long as they last, at ten cents a copy, twelve copies for \$1.00. We can not guarantee to send any special numbers at this rate.

DEZIRAS KORESPONDI

[Unufoja anonco kostas 20c. (40 Sd.) por ĉiu linio. Kvarfoja anonco kostas 50c. (1 Sm) por ĉiu linio. Linio enhavas proksimume 40 literojn, punktojn aŭ spacojn.]

S-ro M. G. Sajapin, Amurskaja ul. n III, Blagoveščensk, Siberia, Russia. Ĉiam respondos.

S-ro A. A. Reinberg, Liflandskaja 2, Ko. 4, St. Petersburg, Russia.

S-ro Arthur Johnson, R. 1, Delphi, Ind., U. S. A. P.K.

Esperanto-ŝlosilo

Usona Eldono

ESPERANTO KEY

You will want a number of these at once. Start in by writing a note *in Esperanto* to three or four non-Esperanto friends, either out-of-town people or in your own city, and enclose a copy of the Key.

The new edition contains more description of "the why and wherefore" of Esperanto, and is therefore a still more valuable propagandilo. You can not get along without these. Let them do some of your talking,—it saves breath!

25 Keys in the English language for only 25 cents. 100 for only One Dollar. (But two cents apiece if you buy only one at a time.)

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

West Newton, Mass.

ESPERANTO STATIONERY

Fine quality paper with engraved green star and word "Esperanto."

One quire, with envelopes to match, 65c. Sample sheet and envelope, 4c.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

West Newton, Mass.

Rakonto kaj Aventuro

Contains two excellent short stories in good original Esperanto. A neat little book of 31 pages, just the right size for your pocket. Read it on the car or in the train. It costs only fifteen cents.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

West Newton, Mass.

Foreign Magazines

Twelve copies, our selection, back numbers, for only sixty cents

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

West Newton, Mass.

Begin your letter—"Having seen your ad in AMERIKA ESPERANTISTO—"

POLA ESPERANTISTO

Monata gazeto, aperadas okan jaron, ĉiam pliinterestigante sian programon.

En 1613-a jaro "P. E." krom 12 ilustrataj, zorge redaktataj numeroj en klasika, pure fundamenta Esperanto, donos al siaj abonantoj senpagan:

"Literaturan Idonon"

(200 paĝa vol mo)

"Pola Esper." enhavas konstantajn rubrikojn: Propagandaj artikoloj. * Esperantaj demandoj. * Rakontoj, noveloj, poezioj. * Populare scienaj artk. * Scieco kaj Vivo. * Opinioj. * Konsideru! * Kroniko. * Korespondadoj. * El Esper. Mondo. * Faktoj. * Bibliografio. * Revuo de la gazetoj. * Konkursoj kaj problemoj. * Humoraĵoj. * Respondoj de la Redakcio. * Muziknotoj. * Ilustraĵoj. * Anoncoj.

Sendu abonpagon (\$1.40) al la American Esperantist Company, West Newton, Mass.

LA KOLOMBA PREMIO

A humorous sketch translated from the French of the great Dumas.

A nicely printed 48-page book, handy to carry around with you, and most enjoyable reading. Only 20 cents.

The American Esperantist Co., Inc.

West Newton, Mass.

LA ONDO DE ESPERANTO

MONATA ILUSTRATA REVUO

(fondita en la jaro 1909).

La abonantoj de la j. 1912 jam ricevis *senpage* romanon de A. Tolstoj "Princo Se-rebrjanij", kies prezo por ne-abonintoj estas Sm. 1,60 *afr.* Nun ĉiu abonanto de la j. 1913,—krom 12 n-roj de l'gazeto—*senpage* ricevos *donace* post kelkaj monatoj belan Esperantan-libron:

"ORIENTA ALMANAKO"

el la lingvoj japana, ĥina, araba, hinda, sanskrita, persa, armena, kartvela k. t. p. k. t. p.

"La Ondo" aperas akurate la 1-an daton, novstile. Ĉiu n-ro havas 16—24 pag. Formato 17x26. Bela kovrilo.

Literaturaj konkursoj kun premioj. Portretoj de konataj Esperantistoj. Diversaj ilustraĵoj. Beletristiko originala kaj tradukita. Plena kroniko. Bibliografio. Amuza fako (kun premioj). Anekdotoj. Korespondo tutmonda. (Poŝtk. ilustr.)

Sendu abonpagon (\$1.10) al la American Esperantist Co., West Newton, Mass.

You Ought to Take SCIENCA GAZETO

A monthly magazine entirely in Esperanto, devoted to Science and Industry

Contains semi-technical articles on many interesting subjects. Subscribe for your own pleasure—and show each copy to some scientific friend.

Send Subscription (\$1.50) through
The American Esperantist Co., Inc.
West Newton, Mass.

(Sample copy, 20 cents)

The New Testament

IN ESPERANTO

Translated from the original Greek by a special committee whose care and competence assure a thoroughly accurate and correct rendering.

White Paper Edition:

- No. 1. Art Cloth Gilt, 45 cents.
- No. 2. Limp French Morocco, 60 cents.
- No. 3. Leather-lined Persian Yapp, \$1.50.

India Paper Edition:

- No. 4. Limp French Morocco, 90 cents.
- No. 5. Leather-lined Persian Yapp, \$1.75.

EVERY ESPERANTIST WANTS A COPY.
EVERY MINISTER SHOULD BE SUPPLIED WITH A COPY.
EVERY PUBLIC LIBRARY NEEDS AT LEAST ONE COPY.

The present edition is limited, and there may be much delay before another appears. Therefore send your order at once.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO.
WEST NEWTON, MASS.

NEW EDITION ! ! !

THE WHOLE OF ESPERANTO   Just off the Press

EXCELLENT NEW SUMMER PROPAGANDA MATERIAL

ORDER TODAY

5c per copy   10 for 25c   50 for \$1.00

Contains Grammar, Vocabularies and a Little Story. Just the thing to interest your non-Esperantist friends.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., INC.,

West Newton, Mass.

LA "UNUA LECIONO"

Vivas hodiaŭ multaj avinoj, kiuj antaŭ sesdek jaroj ricevis sian
"unuan lecionon" ĉe

Emerson' Piano

Kaj tiun pianon ili ankoraŭ plej amas.

Vendistoj en ĉefaj urboj kaj urbetoj.

Petu katalogon.

EMERSON PIANO CO., Boston, Mass.